

İstanbul Birleşik İdaresinin Ayrılması hakkındaki 6349 sayılı Kanunun bâzı maddelerinin değiştirilmesine dair kanun lâyihası ve Dahiliye, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/163)

T. C.

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 77, 71 - 2863

7 . I . 1955

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

İstanbul Birleşik İdaresinin Ayrılması hakkındaki 6349 sayılı Kanunun bâzı maddelerinin değiştirilmesine dair Dahiliye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 25 . XII . 1954 tarihinde kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibesıyla birlikte sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE

İstanbul Vilâyeti Mahallî İdaresiyle İstanbul Belediyesi 6349 sayılı Kanunla 18 . III . 1954 tarihinden itibaren ayrılmış ve belediye ve umumi meclis seçimleri yapılncaya kadar da aynı kanunun muvakkat maddeleriyle bir intikal devresi için lüzumlu hükümler tesis olunmuş idi. İntikal devresi hükümleri umumi meclis seçimlerinin Ağustos ve belediye seçimlerinin Eylül aylarında yapılacağına göre ayarlanmıştı.

Bu defa belediye meclisi seçimlerinin belediye Kanununa bâzı maddeler eklenmesine ve bu kanunun bâzı maddelerinin kaldırılmasına dair olan 5669 sayılı Kanunu tadil eden 6424 sayılı Kanunun değiştirilmesine dair 6437 sayılı Kanunla Haziran ayının son Pazarında ve umumi meclis seçimlerinin, İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine dair olan 6423 sayılı Kanunun tadili hakkındaki 6438 sayılı Kanunla Eylül ayının son Pazarında yapılması kabul buyurulması üzerine mevzu bahis intikal devresi hükümlerinin buna göre ayarlanmasına lüzum ve zaruret hâsıl olmuş ve ilişik kanun lâyihası hazırlanmıştır.

Lâyihanın 1 nci maddesiyle, 6349 sayılı Kanunun muvakkat 1 ve 3 ncü maddelerindeki 1 Mart 1955 ve 1955 malî yılı tarihleri 1 Mart 1956 ve 1956 malî yılı olarak değiştirilmiştir.

Lâyihanın 2 nci maddesiyle değiştirilen muvakkat ikinci maddenin 1 nci fıkrasıyla intikal idaresinin 1955 yılı bütçesinin ne suretle yapılacağı belirtilmiştir. Zira, 6349 sayılı Kanunla birleşik idarenin bütçesinin ne suretle yapılacağına dair olan Belediye Kanununun 152 nci maddesi kaldırılmış bulunmaktadır. 1955 yılı bütçesinin de mülga 152 nci madde esasları dairesinde yapılması derpiş edildiğinden mülga hükümler buraya aynen alınmıştır.

Muvakkat maddenin 2 nci fıkrası ile de 1954 ve 1955 yılı bütçelerinin ne suretle tatbik olunacağı açıklanmıştır.

Bu fıkranın D bendinde de belediye meclisi seçiminden sonra birleşik idarenin umumi meclisi kalmadığına göre tatbikatta, umumi meclis seçimi yapılncaya kadar bu meclise mevdu ve bütçe tatbikatı dışındaki vazifelerinin ifasını kolaylaştırmak maksadiyle vilâyet umumi meclisi vazifesini görecek meclis tesbit edilmiş bulunmaktadır.

— 2 —
Dahiliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Dahiliye Encümeni

Esas No. 1/163

Karar No. 18

17 . I . 1955

Yüksek Reisliğe

İstanbul Birleşik İdaresinin Ayrılması hakkındaki 6349 sayılı Kanunun bâzı maddelerinin değiştirilmesine dair olan kanun lâyihası, Dahiliye Vekilinin iştirakiyle encümenimizde görüldü :

Hükümetin esbabı mucibe lâyihasında tafsil ile izah edildiği veçhile Birleşik İdaresinin Ayrılması hakkındaki 6349 sayılı Kanunla vazedilmiş bulunan intikal hükümlerinin, âhiren neşredilmiş olan 6437 ve 6438 sayılı kanunlardaki hükümlerle ayarlanmasını temin maksadıyla bu lâyihanın hazırlanmış olduğu anlaşmış ve bu hususta serdedilen mucip sebepler encümenimizce de yerinde görülerek müzakere mevzuu lâyiha aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Maliye Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Riyasete sunulur.

Encümen Reisi yerine

Mazbata Muharriri

İzmir

P. Arat

Bu Mazbata M.

Konya

M. Keskin

Kâtip

Kocaeli

S. Yalım

Çorum

Z. Ural

Gümüşane

I. H. Baykal

Kastamonu

M. Kuşakçıoğlu

İmzada bulunmadı

Muğla

Y. Başer

Samsun

E. Anıt

Trabzon

P. Sanaç

Yozgad

Ö. L. Erzurumluoğlu

Çanakale

S. Karanakçı

Çorum

B. Koldaş

Kastamonu

S. Çağlar

İmzada Bulunmadı

Konya

M. R. Özal

Niğde

C. Kavurmacıoğlu

Samsun

M. Özkefeli

Uşak

Y. Aysal

Maliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maliye Encümeni

Esasa No. 1/163

Karar No. 24

1 . II . 1955

Yüksek Reisliğe

İstanbul Birleşik İdaresinin Ayrılması hakkındaki 6349 sayılı Kanunun bâzı maddelerinin değiştirilmesine dair olan kanun lâyihası, hükümet mümessillerinin iştirakiyle Encümenimizde müzakere edildi.

Mezkûr idarenin ayrılmasına dair olan 6349 sayılı Kanunun bâzı hükümlerinin, sonradan çıkarılmış bulunan 6437 ve 6438 sayılı Kanun hükümleriyle ayarlanması maksadıyla hazırlanmış olan lâyiha ve bu hususta hükümetçe gösterilen mucip sebepler Encümenimizce de yerinde görülmüştür.

Ancak, metne vuzuh vermek maksadıyla bâzı maddelerde redaksiyon yapılmış ve diğer maddeler de aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Riyasete sunulur.

Maliye En. Reisi

Ankara

M. Tarhan

Bu M. Kâtibi

Tokad

Ö. Sunar

Bu M. Muharriri

Siird

M. D. Süalp

Amasya

H. Koray

Bolu	Çorum	Erzurum	Malatya	Mardin
S. Baysal	Ş. Gürses	S. Erduman	M. N. Ocakçoğlu	A. Kalav
Kars	Kocaeli	Koaeli	Niğde	Sivas
R. Çakır	N. Akın	E. Alican	A. N. Kadroğlu	Ş. Uluçay
			Samsun	K. Oskay

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe Encümeni

Esas No. 1/163

Karar No. 52

20. II. 1955

Yüksek Reisliğe

İstanbul Birleşik İdaresinin Ayrılması hakkındaki 6349 sayılı Kanunun bâzı maddelerinin değiştirilmesine dair Dahiliye Vekâletince hazırlanıp Başvekâletin 25.XII.1954 tarih ve 71/2863 sayılı tezkeresiyle gönderilen kanun lâ-yihası, Dahiliye ve Maliye encümenleri mazbatalarıyla birlikte encümenimize havale edilmiş olmakla, yetkili mümessiller hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Lâyiha, hükümet esbabı mucibesinde de taf-silen arz edildiği üzere İstanbul Birleşik İdare-sinin Ayrılması hakkındaki 6349 sayılı Kanun-
nun muvakkat maddeleriyle tesis edilmiş olan intikal hükümlerinin sonradan çıkarılmış ve be-
lediye meclisi ile umumi meclis seçim tarihleri-
ni değiştirmiş bulunan 6437 ve 6438 sayılı Ka-
nun hükümleriyle ayarlanması maksat ve zaru-
retine dayanmaktadır.

Dahiliye ve Maliye encümenlerince de aynen kabul edilen lâyiha, encümenimizde cereyan eden müzakereler ve salâhiyetli mümessillerden alınan izahlardan sonra yerinde görülmüş ve maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Birinci madde aynen, ikinci madde 6349 sayılı Kanunun muvakkat ikinci maddesi aşağı-daki şekilde değiştirilmiştir ibaresinden sonra zaruri görülen bir cümle ilâvesi ve bâzı kelime ilâve ve değişiklikleriyle, maddenin II işaretli paragrafındaki 1954 tarihi, 1954 bütçesinin so-

na ermiş bulunması nazarı dikkate alınarak kaldırılmak suretiyle, muvakkat 4 ncü madde ile 3, 4 ve 5 nci maddeler aynen kabul edilmiştir.

Müstaceliyetle görüşülmesi temennisiyle Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Reisvekili
Rize	Balikesir
İ. Akçal	H. İmre
Mazbata Muharriri	Bu Mazbata Muharriri
İstanbul	Zonguldak
H. Hüsman	S. Ataman
Kâtip	
Siird	Afyon K.
B. Erden	M. Â. Ülgen
Aydın	Çoruh
Z. Uray	Y. Gümüşel
Diyarbakır	Eskişehir
İ. H. Tiğrel	M. Başkurt
Giresun	Hatay
M. Şener	Ş. İnal
Niğde	Ordu
H. A. Göktürk	R. Aksoy
Seyhan	Sinob
S. Barı	N. Sertoğlu
Tokad	Trabzon
İ. Baç	S. F. Kalaycıoğlu
Van	F. Ergin
K. Yörükoğlu	Zonguldak
	H. Balık

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

İstanbul Birleşik İdaresinin ayrılması hakkındaki 6349 sayılı Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine dair kanun lâyihası

MADDE 1. — İstanbul Birleşik İdaresinin ayrılması hakkındaki 6349 sayılı Kanununun 1 ve 3 nci muvakkat maddelerindeki (1 Mart 1955) ve (1955 Malî yılı) tarihleri (1 Mart 1956) ve (1956 malî yılı) olarak değiştirilmiştir.

MADDE 2. — İstanbul Birleşik İdaresinin ayrılması hakkındaki 6349 sayılı Kanununun muvakkat 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

I - Birleşik idarenin 1955 yılı bütçesi üç umumi kısımdan mürekkeptir :

a) Kanunlarla vilâyet işlerine tahsis edilmiş varidata mukabil vilâyet hizmetleri birinci,

b) Kanunlarla belediye işlerine tahsis edilmiş varidata mukabil belediye hizmetleri için iktiza eden masraflar ikinci,

c) Vilâyet ve belediye idarelerinin müşterek teşkilât ve hizmetleri masrafları üçüncü genel kısım olarak tesbit olunur,

d) Bütçenin yapılması ve tasdıkı vilâyet bütçeleri hakkındaki hükümlere tâbidir. Belediyeye bağlı işletme müesseselerinin bütçeleri de aynı şekilde tetkik ve tasdik edilir,

e) Hususi kanunları ahkâmına göre hususi idare varidatından muhtelif hizmetlere tefrik olunan hisseler bu maddenin (a) fıkrasındaki varidata munhasırdır.

II - 1954 ve 1955 yılı bütçeleri tatbikatı aşağıdaki şekilde yürütülür :

a) Birleşik idarenin umumi meclisi belediye meclisi seçimleri yapıluncaya kadar daimî komisyon (b) fıkrasındaki birleşik encümen teşekkül edinceye kadar vazifelerine devam ederler,

b) Belediye seçimini takibeden 30 gün içinde belediye meclisi encümen âzalarını seçer. Belediye encümeni seçili üyeleri, belediye hudutları dışından seçilmiş olan mevcut daimî encümen üyeleriyle birlikte valinin veya tevkil edeceği zatın reisliğinde (Birleşik Encümen) olarak içtima ve 1955 yılı bütçesi tatbikatına devam eder.

Umumî meclis seçimlerini takibeden 30 gün

MALİYE ENCÜMENİNİN TADİLİ

İstanbul Birleşik İdaresinin ayrılması hakkındaki 6349 sayılı Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine dair kanun lâyihası

MADDE 1. — İstanbul Birleşik İdaresinin ayrılması hakkındaki 6349 sayılı Kanununun 1 ve 3 neu muvakkat maddelerindeki (1 Mart 1955) tarihli (1 Mart 1956) ve (1955 malî yılı) da (1956 malî yılı) olarak değiştirilmiştir.

MADDE 2. — Hükümetin ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADILI

Istanbul Birleşik İdaresinin ayrılması hakkındaki 6349 sayılı Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair kanun lâyhası

MADDE 1. — Hükümetin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — İstanbul Birleşik İdaresinin ayrılması hakkındaki 10 . III . 1954 tarihli ve 6349 sayılı Kanunun muvakkat 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 2. — Birleşik İdaresinin 1955 yılı bütçesi aşağıdaki şekilde ihzar ve tatbik olunur :

I - Bütçe üç umumi kısımdan mürekkeptir :

a) Kanunlarla vilâyet işlerine tahsis edilmiş varidata mukabil vilâyet hizmetleri birinci,

b) Kanunlarla belediye işlerine tahsis edilmiş varidata mukabil belediye hizmetleri için iktiza eden masraflar ikinci,

c) Vilâyet ve belediye idarelerinin müşterek teşkilât ve hizmetleri masrafları üçüncü genel kısım olarak tesbit olunur.

d) Bütçenin hazırlanması ve tasdiki vilâyet bütçeleri hakkındaki hükümlere tâbidir. Belediyeye bağlı işletme müesseselerinin bütçeleri de aynı şekilde tetkik ve tasdik edilir.

e). Hususi kanunları ahkâmına göre hususi idare vâridatından muhtelif hizmetlere tefrik olunan hisseler yalnız (a) fıkrasındaki vâridat üzerinden hesaplanır.

II - 1955 yılı bütçesi tatbikatı aşağıdaki şekilde yürütülür :

a) Birleşik idarenin umumi meclisi belediye meclisi seçimleri yapıncaya kadar daimî komisyon (b) fıkrasındaki birleşik encümen teşekkül edinceye kadar vazifelerine devam ederler,

b) Belediye seçimini takibeden (30) gün içinde belediye meclisi encümen âzalarını seçer. Bu âzalar, belediye hudutları dışından seçilmiş olan mevcut daimî encümen âzasiyle birlikte valinin veya tevkil edeceği zatın reisliğinde (Birleşik encümen) olarak içtima ve 1955 yılı bütçesi tatbikatına devam eder.

Umumi meclis seçimlerini takibeden (30)

iginde umumî meclis toplanarak daimî encümen âzalarını seçer. Daimî encümen âzaları, seçildiği tarihten itibaren 1955 malî yılı sonuna kadar belediye encümeni seçili üyeleri ile birlikte (Birleşik encümen) olarak ıçtımaya ve 1955 yılı bütçesi tatbikatına devam eder.

Birleşik encümenler her iki idareye kanunlarla mevdu bütün hak ve vazifeleri 1 Mart 1956 tarihine kadar istimal ve ifa eyler.

e) 1956 malî yılı iptidasına kadar vazife görecek olan bu encümen âzalarına daimî encümen âzalarına mahsus huzur hakkı ödenir.

d) Belediye seçimini mütaakip İstanbul vilâyeti umumî meclisi belediye hudutları dışından seçilmiş bulunan mevcut umumî meclis üyelerinin belediye meclisine iştirakiyle teşekkül eder ve bu meclis umumî meclis seçimleri yapıncaya kadar vilâyet umumî meclisi vazifesini görür.

MADDE 3. — İstanbul Birleşik İdaresinin ayrılması hakkındaki 6349 sayılı Kanunun muvakkat 4 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

MUVAKKAT MADDE 4. — Belediye meclisi Şubat 1956 ıçtımada Belediye reisini intihabeder ve reis 1 Mart 1956 tarihinde vazifeye başlar.

MADDE 4. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 5. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

25 . XII . 1954

Başvekil Devlet Vekili ve
A. Menderes Başvekil Yardımcısı

Devlet Vekili Devlet Vekili
Dr. M. Sarol O. Kapani

Adliye Vekili Millî Müdafaa Vekili
O. Ş. Çiçekdağ E. Menderes

Dahiliye Vekili Hariciye Vekili
N. Gedik F. Köprülü

Maliye Vekili Maarif Vekili
H. Polatkan C. Yardımcı

MADDE 3. — Hükümetin 3 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Hükümetin 4 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Hükümetin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Nafia Vekili	İkt. ve Ticaret Vekili
K. Zeytinoglu	S. Yırcalı
Sih. ve İç. Mv. Vekili	G. ve İnhisarlar Vekili
Dr. B. Uz	E. Kalafat
Ziraat Vekili	Münakalat Vekili
N. Ökmen	M. Çavuşoğlu
Çalışma Vekili	İşletmeler Vekili
H. Erkmen	S. Ağaoğlu

B. E.

gün içinde umumi meclis toplanarak daimî encümen âzalarını seçer. Daimî encümen âzaları, seçildiği tarihten itibaren 1955 malî yılı sonuna kadar belediye encümeni âzalarıyla birlikte (Birleşik encümen) olarak içtima ve 1955 yılı bütçesi tatbikatına devam eder.

Birleşik encümenler her iki idareye kanunlarla mevdu bütün hak ve vazifeleri 1 Mart 1956 tarihine kadar istimal ve ifa eylerler.

c) 1956 malî yılı iptidasına kadar vazife görecek olan bu encümen âzalarına daimî encümen âzalarına mahsus huzur hakkı ödenir.

d) Belediye seçimini mütaakip İstanbul vilâyeti Umumi Meclisi, belediye hudutları dışından seçilmiş bulunan mevcut umumi meclis âzalarının belediye meclisine iştirakiyle teşekkül eder ve bu meclis umumi meclis seçimleri yapılncaya kadar vilâyet umumi meclisi vazifesini görür.

MADDE 3. — Hükümetin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Hükümetin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Hükümetin 5 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.